

Jyväskylän kaupunginvaltuusto 28.11.2016/vuoden 2017 talousarvio

Kokouksen alussa puheenjohtaja totesi eri ryhmistä tulleen toiveita, että budjetti voitaisiin hyväksyä yhdellä nuijan kopautuksella. Siis vuoden tärkeimmästä asiasta ei käytettäisi edes ryhmäpuheenvuoroja. SKP ei voinut tätä hyväksyä ja oli näin ainoa, joka piti ryhmäpuheenvuoron ja teki esityksiä. Muista ryhmistä yksittäiset valtuutetutkaan eivät rohjenneet puhua.

Tässä SKP:n ryhmäpuheenvuoro/Riitta Tynjä

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja muut läsnäolijat,

en pidä tätä puheenvuoroa ilkeyttäni enkä pitkittääkseeni tahallani kokousta. Muista ryhmistä poiketen valtuusto on kunnallisessa päätöksenteossa SKP:lle ainoa paikka, jossa on mahdollista tuoda omia näkökulmia esille. En voisi katsoa äänestäjäni silmiin, ellen veisi heidän viestiään eteenpäin niillä keinoilla, jotka minulla on käytettävissäni. Onneksi meillä demokratiassa sentään vielä näitä keinoja on.

Voin hyvin todeta, että ensi vuoden budjettivalmisteluun liittyneen ensisäikäytyksen jälkeen käsissämme on siedettävä esitys. Muutaman muutoksen jälkeen sen kanssa on mahdollista elää. On hienoa, että lapsiperheiden kotipalvelun lisääntyneeseen tarpeeseen vastataan lisähenkilöstöllä ja että oppilashuolto saa lisäresurssia kyetäkseen noudattamaan lakisääteisiä aikarajoja. Kotihoidossa oman toiminnan kasvu asiakasmäärissä ilahduttaa. Mutta toisaalta herää huoli henkilöstön jaksamisesta, kun resursseja ei kuitenkaan lisätä. Peruspalveluiden psykologien asiakasmäärät ovat kasvaneet niin, että hoito ei toteudu oikea-aikaisesti, mikä kasvattaa erikoissairaanhoidon kustannuksia. Kaiken kaikkiaan painopisteen siirtyminen korjaavista ennalta ehkäiseviin palveluihin tapahtuu liian hitaasti.

Budjetissa tulisi uskaltaa tehdä satsauksia, joiden tuovat säästöjä pitkässä juoksussa. Tällainen on mm. rahan varaaminen henkilöstön terveydellisistä syistä tapahtuvaan uudelleen sijoittamiseen. Työntekijän jääminen työkyvyttömyyseläkkeelle aiheuttaa kaupungille varhemaksuja, jotka ovat jatkuvassa kasvussa. Viime vuodesta kasvua arvioidaan olevan 100 000 euroa. Tules-vaivat ovat suurin työkyvyttömyyseläkkeelle jäämisen syy, eikä niihin auta, vaikka kuinka panostettaisiin esimiestyöhön ja työyhteisön kehittämiseen kuten aloitteeseeni annetussa vastauksessa esitetään. Pitää olla rahaa, jotta on mahdollista kokeilla kaupunkiorganisaatioissa muita töitä. Vai onko kaupunkimme niin köyhä, ettei sillä ole varaa edes säästää?

Sen sijaan talousarviossa ei tule sitoa käsiä Hippoksen kaltaisiin yltiöpäisiin hankkeisiin, joista jo nyt tiedetään, etteivät budjetit tule pitämään ja joista me valtuutetut emme yhtiösalaisuuksiin vedoten tule saamaan tietoa. SKP ei ole valmis näin puutteellisin tiedon ja vähäisellä käsittelyllä hyväksymään kaupunkistrategian kohtaa, joka koskee Hippoksen alueen kehittämistä. Irvokasta, että asiaa koskeva tiedonantotilaisuuskin on vasta budjetin hyväksymisen jälkeen tänä iltana. Silti esitetään jo nyt päätettäväksi tiettyjä asioita, mihin kaupunki sitoutuu. Millaisia euromääriä tämä päätös merkitsee, sitä ei meille avata. SKP ei ole valmis ostamaan sikaa säkissä. Esimerkkinä suurellisista suunnitelmista seisoo Keljonlahdella laitos, jonka luultiin munivan kaupungille kultamunia. Toisin kävi.

Rallirahan nostamista 50 000 eurolla perustellaan kohonneilla kustannuksilla. Jos tuo Hippos-hanke etenee suunnitellusti, niin varmasti tulevat ainakin Likesin ja Kihun taholta anottavat avustussummat kasvamaan ja

summat ovat varmasti huikean paljon suuremmat. Lisää rahaa ralleille ja lopetetaan leikkipuistoja – tämäkö tulee olemaan Jyväskylän suunta?

Vuosi sitten valtuusto nosti koululaisten iltapäivähoidon maksuja, mutta ei nostanut ihan tappiin. Nyt näin aiotaan tehdä. Iltapäivähoidon maksu ei ole tulosidonnainen vaan kaikille samansuuruinen. Se on jo merkinnyt käytännössä monelle lapselle turvatonta iltapäivää, kun ei yksinhuoltajalla ole varaa maksaa tarpeellisesta hoidosta. Tämän salin oikealtakin laidalta on kuultu huolestuneita puheenvuoroja pienituloisten vanhempien lasten asemasta koulumaailmassa. Nyt on aika toimia puheiden mukaisesti.

Vuosi sitten esillä olivat myös avoterveydenhuollon maksut, jotka muilta osin otettiin maksimissaan käyttöön mutta sairaanhoitajamaksu jätettiin pois. No, nyt sekin aiotaan ottaa käyttöön. Esitystä perustellaan mm. sote-integraation etenemisellä maakunnassa. Eli, kun jossain maksua peritään, tulee kaikkien seurata perässä. Tuskin kukaan kuitenkaan vielä tietää, mikä tulee olemaan sosiaali- ja terveydenhuollon maksupolitiikka sitten joskus, kun sote toteutuu. Siitä meillä sen sijaan on ihan tutkittua tietoa, miten maksut vaikuttavat pienituloisten sairaiden hoitoon hakeutumisessa. Ja kun ei ajoissa lähdetä liikkeelle, kustannukset kasvavat niin yhteiskunnalla kuin yksilöllä. Siksi perusterveydenhuollon tulisikin olla maksutonta kaikille.

Edellä esittämilläni perusteilla teen budjettiin seuraavat viisi muutosehdotusta:

1. Hippos-kappale pois kokonaan
2. 100 000 euroa henkilöstöpalveluihin terveydellisistä syistä tapahtuvaan uudelleen sijoittamiseen
3. Rallirahan korotus 50 000 euroa pois
4. Sairaanhoitajamaksu (10 euroa/käynti) pois
5. Iltapäivähoidon maksun korotus pois

Muutosesityksiäni ei kannatettu, joten ne raukesivat. Muut valtuutetut olivat siis valmiita hyväksymään mm. sairaanhoitajamaksun käyttöönoton, jota vielä edellisen kerran terveydenhuollon maksuista päätettäessä mm. muu vasemmisto vastusti.

Tämän valtuustokauden viimeisin budjetti nuijittiin läpi 10 minuutissa vain SKP:n ryhmäpuheenvuoron ja esitysten kera.